

СТАНОВИЩЕ

ОТ ДОЦЕНТ ДОКТОР ПЕТИНА ВАЛЕНТИНОВА ВИЧЕВА

ВВМУ „Н. Й. ВАПЦАРОВ” - ГР. ВАРНА

доцент в професионално направление „Филология”,
научна специалност „Общо и сравнително езиковедие вкл. Приложна лингвистика”

НА НАУЧЕН ТРУД ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА И НАУЧНА СТЕПЕН „ДОКТОР“

по професионално направление: 2.1. Филология (приложна лингвистика - английски
език)”

с кандидат РАМАЗАН БЕКТЕШИ

на тема „Albanian-Americans – Identity, Language Preferences and Code-Switching”

„Албанските американци – идентичност, езикови предпочитания и превключване на
езиковия код“

Дисертационният труд на докторанта Рамазан Бектеши възлиза на 150 страници, които включват 3 приложения, 15 графични изображения, 3 таблици и библиографска справка, състояща се от 131 пункта. Научната разработка, включваща увод, шест глави и заключение, има стройна структура, ясно формулирани цели на изследването и добре мотивирани изводи по всички теми дискутирани в процеса на анализа.

Темата на дисертационния труд – „Албанските американци – идентичност, езикови предпочитания и превключване на кода“ е актуална и с висока научна стойност. Изучаването на езика на емигрантите и неговото проявление се явява в значителна степен приоритетно в контекста на социо-културната и политическата обстановка в съвременния свят и в този смисъл определям избора на тема за много удачен. Много добра е идеята за използване на два начина за събиране на данни за корпуса, а именно он-лайн въпросник и отчасти структурирани интервюта. Това дава възможност за прилагане на различни подходи при изследване на получената информация.



Целта на изследването да се разгледа феномена на превключването на кода от социална, историческа, културна, езикова и психолингвистична перспектива е ясно и категорично формулирана. За постигане на тази цел авторът си поставя поредица от конкретни задачи, които са добре подбрани и ясно маркират логиката на изследователския процес. На фона на мултидисциплинарното изследване, съвсем основателно са разработени работните хипотези, първата от които е, че превключването на езиковия код е явление, проявяващо се в рамките на дискурса. Важно е да се отбележи, че „дискурс“ се разбира в най-широк смисъл на термина, включително в неговите социални измерения. Този избор е много точен и способства за постигане на поставените цели в процеса на анализа. По този начин, от социолингвистична гледна точка, се идентифицират контекстите, в които албанските американци превключват между албански и английски. Друго важно предположение, направено в светлината на психолингвистиката е, че характеристиките на личността, включително демографските, като възраст, пол, продължителност на престоя в САЩ, също оказват огромно влияние върху стратегиите за смяна на кода. От особена важност е предложената от автора хипотеза, че превключване на кода се среща на всички нива на езика. Във тази връзка е представен подробен анализ на различните конкретни места на превключване на кода в потока на речта по отношение на техните лексикални, граматични и дискурсивни характеристики, както и на езиковите промени, които се наблюдават в този процес.

В процеса на анализа са използвани различни подходи. Анализът е проведен съвместно и прецизно и включва количествени параметри, представени нагледно в таблична форма. Добра изходна позиция за осъществяване на изследването се явява он-лайн въпросникът. Изброени са достатъчно (12) причини за превключване на кода. Основното върху което се поставя ударение са шестте функции на езика като се следват постулатите на Апъл и Моускен (1987), но не е пропуснат домейн подхода на Гъмперц (1982). Що се отнася до отчасти структурираното интервю, много важна част от ексцерпираните данни от информанти се отнасят до чисто лингвистичните характеристики. Трябва да се отбележи, че анализът отчита превключване на кода на лексикални единици, фрази и цели изречения. Освен това, съществено при анализа на отчасти структурираното интервю се явява изследването на два дискурса: превключване на кода с английския език като доминантен език и албанския език като вграден език и превключване на кода с албанския език като доминантен език и английски като внедрен език. Това прави анализа цялостен и изчерпателен. Тук бих добавила, че много подходящо би било да се използват постулатите на Халидей свързани с езиковия код. Той подчертава социосемиотичния характер на “начините на говорене”. Според него “Различните кодове са различни стратегии за употребата на езика” (Халидей 1978: 25). Също така, в този смисъл към анализът би могло да се добави изследване



на превключване на кода във връзка със социалния статус на информантите. Тези твърдения, обаче не бива да се приемат като възражения, защото по отношение на избрания теоретичен модел всеки изследовател има право да избере такива теоретични постановки, които според собствените му виждания съответстват на целите на неговото изследване. Що се отнася до социалния статус на информантите, това би се явило едно обширно изследване, което е по-скоро подходящо за по-нататъшно такова.

Научните приноси на дисертационния труд произтичат от избраната тема и приложената методология. Резултатите на предложеният дисертационен труд предоставят цялостна картина на езиковото поведение на албанските имигранти в САЩ, което може допълнително да бъде от полза за определяне на езиковите и културните политики в и към тази общност, както и за повишаване на осведомеността на членовете им за тяхната културна принадлежност.

Приемам изведените от дисертанта приноси моменти на дисертационния труд

Авторефератът е изготвен коректно – вярно отразява съдържанието на дисертационния труд,

Представените от дисертанта 3 публикации в български и чуждестранни издания отговарят на необходимите изисквания.

Заклучение:

Дисертационният труд заслужава положителна оценка както поради задълбочеността на теоретичните постановки, така и поради задълбочения анализ и изследване на емпиричния материал. Смятам, че дисертационният труд отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав за присъждане на образователната и научна степен „доктор“.

Давам положителна оценка на дисертационния труд на тема: „Албанските американци – идентичност, езикови предпочитания и превключване на езиковия код“, представен от Рамазан Бектеши, докторант към департамент „Чужди езици и култури“, Нов български университет и препоръчвам да му бъде присъдена образователната и научна степен „доктор“ в професионално направление: 2.1. Филология, научна специалност: Германски езици (английски език).

31.08. 2019 г.

Гр. Варна

доц. д-р Петина Вичева



Образец за структура на становище на научен труд за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ и научната степен „доктор на науките“ в НБУ

Приложение 5 към Наредба за развитието на академичния състав на НБУ
